

A TANÁCS VÉLEMÉNYE**(2008. február 12.)****Svédország 2007–2010-es időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramjáról**

(2008/C 49/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2008. február 12-én megvizsgálta Svédország 2007–2010-es időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.
- (2) A svéd gazdaság az elmúlt években jó teljesítményt ért el. 2007-ben a gazdaság konszolidált szakaszba ért, amelyet az élénk befektetések és a növekvő magánfogyasztás által ösztönzött, szilárd hazai kereslet tükröz. Ezért a stabil és jelentős mértékű költségvetési többletet felmutató svéd államháztartás is erős.

Az egészséges államháztartást alátámasztja a stabilitásorientált makrogazdasági keret, az egészséges gazdasági növekedés és a nemzeti szabályokon alapuló költségvetési keret. Miközben az előrejelzések szerint a gazdasági tevékenység a következő években fokozatosan lassul, várhatóan továbbra is megmarad a szilárd gazdasági alap és a kedvező költségvetési helyzet. Ennek fényében fontos, hogy az erős államháztartás által biztosított mozgásteret ne az állami fogyasztás kiadásainak állandó növelésére használják fel. Különösen, ha a helyi önkormányzatok a kedvező időszakban növelnék kiadásait, ez a jövőben tartósan magasabb állami kiadásokat eredményezne, ami idővel hátrányosan befolyásolná a GDP-arányos kiadások mérsékelt csökkentésére irányuló terveket és a kormány adócsökkentési stratégiáját, amelynek célja a munkára való ösztönzés erősítése.

- (3) A program a makrogazdaság és a költségvetés alakulása tekintetében három különböző forgatókönyvet tartalmaz: az első egy „alap-forgatókönyv”, a második a „gyenge növekedés”, a harmadik pedig a „jelentős növekedés” forgatókönyve. Az „alap”-forgatókönyvet referenciának lehet tekinteni a költségvetési előrejelzések értékeléséhez, bár a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján ⁽²⁾ úgy tűnik, hogy az némileg optimista növekedési feltételezéseken alapul. E forgatókönyv szerint a real-GDP növekedése a programidőszak további részében várhatóan a 2007. évi 3,2 %-ról átlagosan 2,6 %-ra csökken. A program inflációs előrejelzése, amely szerint az infláció a Riksbank 2 %-os célkitűzése fölé emelkedik, szintén valószínűnek tűnik. Az előző évekhez képest kisebb termelékenységnövekedéssel kombinált magasabb bérnövekedés az előrejelzések szerint növeli a fajlagos munkaerőköltséget, ami növelheti az inflációs nyomást.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Az értékelés mindenekelőtt a Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzését és a Bizottságnak a nemzeti reformprogram 2007. októberi végrehajtási jelentéséről szóló értékelését veszi figyelembe. A legutóbbi mutatók szerint azonban 2008-ban némileg alacsonyabb lesz a növekedés.

- (4) A Bizottság szolgálatainak 2007. őszi előreljzése szerint az államháztartási többlet 2007-ben a GDP 3,0 %-a lesz, szemben a konvergenciaprogram előző változatában foglalt, a GDP 1,2 %-ának megfelelő célkitűzéssel. A vártnál jobb egyenleg elsősorban (az előző programban becsültnél jobb 2006-os eredményt tükröző) jó kiindulási helyzetnek és a 2007-es előreljzésnél erősebb munkaerőpiacnak az eredménye, amely tényezőknél a vártnál kedvezőbb hatása volt a bevételekre és kisebb mértékben a kiadásokra is.

A konvergenciaprogram előző változatáról szóló, 2007. február 27-i tanácsi vélemény⁽¹⁾ hallgatólagos szakpolitikai javaslataival összhangban, a becslések szerint 2007-ben jelentősen javult a strukturális egyenleg, jelezve, hogy a 2007-es költségvetési irányvonal nem ciklikus.

- (5) A program középtávú költségvetési stratégiájának fő célja az üzleti ciklus során a GDP átlagosan 1 %-át kitevő nominális költségvetési többlet elérése, amelyet a kormány esetében többéves kiadási korlátok, az önkormányzatok esetében pedig kiegyensúlyozott költségvetési követelmények támogatnak. Ez a célkitűzés megfelel Svédország középtávú költségvetési célkitűzésének, amely a GDP 1 %-át kitevő strukturális többletet határoz meg a költségvetési egyenleg tekintetében (tehát a ciklikusan kiigazított, egyszeri és átmeneti intézkedések nélkül számított többlet), amelyet a tervek szerint a programidőszak során kellő mértékű tartalékkal vesznek figyelembe. A középtávú költségvetési célkitűzést az előző változatban 2 %-ról lecsökkentették, válaszul a kormányzati szektoron kívüli, második pillért képező nyugdíjrendszerek 2007 áprilisától történő bejelentéséről szóló, 2004. márciusi Eurostat-határozat végrehajtására⁽²⁾. Ez a módosítás pusztán technikai jellegű és az új cél megerősíti a változatlan szintű költségvetési terveket. A becslések szerint az államháztartási többlet 2008-ban némileg csökken 2007-hez képest, a GDP 3 %-áról 2,8 %-ra. Ezután az előreljzések szerint az egyenleg fokozatosan növekszik, és 2010-ben eléri a 3,6 %-ot. A 2008-as gyengülés a kis és közepes jövedelemmel rendelkezők számára nyújtott nagyobb munkavállalói adókedvezmények miatti jelentős adócsökkentést tükrözi, amelyet csak részben finanszíroznak egyéb bevételnövelő és kiadáscsökkentő intézkedések. A programidőszak további részét illetően az előreljzések változatlan politikán alapulnak, amely szerint mind a bevételi mind a kiadási hányad fokozatosan csökken. Tekintve a vártnál jobb 2006-os és 2007-es eredményeket, ezek a többlet-előreljzések az összességében hasonló makrogazdasági háttér mellett jóval magasabbak, mint az előző változatban. Az elsődleges és a strukturális egyenleg nagyjából hasonlóan alakul, mint az államháztartási egyenleg.
- (6) A programban szereplő költségvetési előreljzésekkel kapcsolatos kockázatok összességében kiegyensúlyozottnak tűnnek. Miközben a program szerint a programidőszakban a GDP növekedése az előreljzések szerint fokozatosan csökken⁽³⁾, az államháztartás szempontjából a növekedés összetétele mindenekelőtt a magánfogyasztás szilárd növekedéséből adódóan még mindig kedvező. A költségvetési előreljzéseket részben támogatják továbbá a fent említett kiadási korlátoknak köszönhető jó eredmények, miközben az adóbevételre vonatkozó előreljzések megalapozottnak tűnnek.
- (7) E kockázatértékelés alapján a programban szereplő költségvetési irányvonal lehetővé teszi, hogy a programidőszak alatt a terveknek megfelelően jelentős biztonsági tartalékkal teljesítsék a középtávú célkitűzést. A 2008-ban némileg gyengébb költségvetési egyenleget további strukturális reformok kísérik, amelyek célja, hogy az adóterhek csökkentése révén ösztönözzék a munkaerőpiacra való részvételt, ami így növeli a gazdaság növekedési potenciálját. Az alacsonyabb növekedést előreljző legfrissebb adatok alapján 2008-ban a prociklikus költségvetési politikai irányvonal kockázata igen korlátozott. Ezenfelül 2008-ban a költségvetési helyzet romlása átmeneti lesz, mivel várhatóan nem gyűrűzik át a következő évekre.
- (8) Az államháztartás fenntarthatóságát tekintve Svédország összességében alacsony kockázattal szembeesül. A svéd népesség elöregedésének a költségvetésre gyakorolt hosszú távú hatása alacsonyabb az EU átlagánál; a GDP-arányos nyugdíjkiadások az 1998-ban elfogadott nyugdíjreform tekintélyes kiadáscsökkentő hatása miatt várhatóan hosszú távon viszonylag stabilak maradnak. A program becslése szerint 2007-ben a tekintélyes elsődleges többletet tartalmazó költségvetési egyenleg hozzájárul a bruttó adósság csökkenéséhez. A terveknek megfelelően egy folyamatos többlettel rendelkező rendezett államháztartás fenntartása hozzájárulna az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez.

⁽¹⁾ HL C 72., 2007.3.29., 17. o.

⁽²⁾ Lásd az Eurostat News Release 2004. március 2-i 30/2004 és 2004. szeptember 23-i 117/2004 számát.

⁽³⁾ A legújabb adatok a program előreljzésénél némileg gyengébb növekedést mutatnak, különösen 2008-ra.

- (9) A konvergenciaprogram teljes mértékben összhangban van a nemzeti reformprogram 2007. októberi végrehajtási jelentésével. Mindenekelőtt mindkettő tartalmaz költségvetési intézkedéseket, amelyek célja a munkavállalás erősebb ösztönzése és a munkaerő-kínálat növelése. A közvetlen költségvetési hatást jelentő intézkedésekre összpontosítva 2008-ban a jövedelemadók további csökkentését tervezik, és szükség van mind a munkanélküli segélyek, mind a betegbiztosítási rendszer reformjára, azért, hogy jobban bevonhassák azokat az embereket, akik jelenleg kívül rekednek a munkaerőpiacon. Az aktualizált konvergenciaprogram a középtávú költségvetési stratégia szempontjából minőségileg is bemutatja a nemzeti reformprogram átfogó hatását, különös tekintettel a munkaerő-kínálat növelésének általánosságban az államháztartás egyenlegére és a gazdaság növekedési potenciáljára gyakorolt hatására.
- (10) A stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illetően a program minden előírt adatot megad, és a nem kötelező adatok legtöbbjét is tartalmazza ⁽¹⁾.

Az általános következtetés szerint a középtávú költségvetési egyenleg helyzete magas államháztartási többlet mellett rendezett, és az államháztartás fenntarthatósága szempontjából Svédország alacsony kockázattal szembesül. Mivel a GDP növekedése 2008-ban az előre jelzetténél esetlegesen alacsonyabb lesz, a prociklikus költségvetési politika kockázata nagyon kicsi. Ezenfelül a strukturális költségvetési egyenleg 2008-as gyengülése, amelyet a munkaerőpiacon való részvételt ösztönző és így a gazdaság növekedési potenciálját növelő további strukturális reformok kísérnek, az előrejelzések szerint nem gyűrűzik át az elkövetkező évekre.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2006	2007	2008	2009	2010
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2007. november	4,2	3,2	3,2	2,5	2,2
	BIZ 2007. november	4,2	3,4	3,1	2,4	n.a.
	KP 2006. december	4	3,3	3,1	2,7	n.a.
HICP-infláció (%)	KP 2007. november	1,4	1,7	2,7	2,5	2,1
	BIZ 2007. november	1,5	1,6	2	2	n.a.
	KP 2006. december	1,9	2,2	1,5	1,9	n.a.
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	KP 2007. november	0,6	0,3	0,6	0,5	0,3
	BIZ 2007. november ⁽²⁾	0,5	0,6	0,8	0,5	n.a.
	KP 2006. december	0	0,3	0,3	0,3	n.a.
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitelfel- vétel (a GDP %-ában)	KP 2007. november	6,5	7,1	7,2	7,4	7,7
	BIZ 2007. november	6,3	7	6,9	7,2	n.a.
	KP 2006. december	6,1	7,5	7,4	7,5	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2007. november	2,5	3	2,8	3,1	3,6
	BIZ 2007. november	2,5	3	2,8	3	n.a.
	KP 2006. december	1,8	1,2	1,5	2	n.a.

⁽¹⁾ Nem állnak rendelkezésre különösen az államháztartási kiadások funkciók szerinti megosztásának adatai; az állományváltozások kiigazításának megosztása; és a GDP-t esetleg növelő hozzájárulások, amelyek miatt az értékelés objektíven nehezebb.

		2006	2007	2008	2009	2010
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2007. november	4,2	4,6	4,4	4,5	4,8
	BIZ 2007. november	4,2	4,7	4,3	4,5	n.a.
	KP 2006. december	3,5	3	3,1	3,5	n.a.
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	KP 2007. november	2,2	2,8	2,4	2,8	3,4
	BIZ 2007. november	2,1	2,7	2,3	2,8	n.a.
	KP 2006. december	1,8	1	1,3	1,9	n.a.
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	KP 2007. november	1,7	2,4	2,1	2,8	3,4
	BIZ 2007. november	2,1	2,7	2,3	2,6	n.a.
	KP 2006. december	1,8	1	1,3	1,9	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2007. november	47	39,7	34,8	29,8	24,5
	BIZ 2007. november	47	41,1	35,7	30,5	n.a.
	KP 2006. december	47	42	37,9	33,5	n.a.

Megjegyzés:

(1) Kibocsátási rések és ciklikusan kiigazított strukturális egyenlegek a programok szerint, ahogy a Bizottság szolgálatai a programban szereplő információkon alapulóan újraszámították.

(2) A 2006–2009-es időszakra vonatkozóan 3,3 %-os, 3,4 %-os, 2,9 %-os és 2,7 %-os becsült potenciális növekedés alapján.

(3) Ciklikusan kiigazított egyenleg, az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Az egyszeri és más átmeneti intézkedések 2006-ban a GDP 0,5 %-át, 2007-ben a GDP 0,4 %-át és 2008-ban a GDP 0,3 %-át teszik ki; a legújabb program szerint valamennyi hiánycsökkentő és 2009-ben a GDP 0,2 %-át teszi ki; a Bizottság szolgálatainak őszi előrejelzése szerint hiánycsökkentő. A Bizottság szolgálatai nem veszik figyelembe a 2006-os és 2007-es programban meghatározott hatást annak értékelésénél, mivel nem tekintik egyszeri vagy más átmeneti intézkedésnek.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatainak 2007. őszi gazdasági előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai.